

Rada
Evropské unie

Brusel 22. března 2024
(OR. en)

8155/24

Interinstitucionální spis:
2024/0069(NLE)

SOC 234
EMPL 136
ECOFIN 358
EDUC 102
JEUN 67

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	21. března 2024
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2024) 133 final
Předmět:	Návrh DOPORUČENÍ RADY k posílenému rámci kvality stáží

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2024) 133 final.

Příloha: COM(2024) 133 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 20.3.2024
COM(2024) 133 final

2024/0069 (NLE)

Návrh

DOPORUČENÍ RADY

k posílenému rámci kvality stáží

{SEC(2024) 97 final} - {SWD(2024) 66 final} - {SWD(2024) 67 final} -
{SWD(2024) 68 final}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Předsedkyně Komise Ursula von der Leyenová ve svých politických směrech ⁽¹⁾ zdůraznila, že je třeba upevňovat evropské sociálně tržní hospodářství a podporovat „růst, který vytváří kvalitní pracovní místa zejména pro mladé lidi“.

Nezaměstnanost mladých lidí je v EU dlouhodobě přetrvávajícím problémem a její míra je ve srovnání s celkovou mírou nezaměstnanosti více než dvojnásobná ⁽²⁾. Výzva spočívá zvláště v aktivizaci většího počtu mladých lidí, kteří nejsou zaměstnaní ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy (NEET) a čelí specifickým překážkám, jež jim brání v účasti na trhu práce. V Akčním plánu pro evropský pilíř sociálních práv ⁽³⁾ je proto stanoven cíl snížit do roku 2030 podíl mladých lidí ve věku 15–29 let, kteří nejsou zaměstnaní ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy, z 12,6 % (2019) na 9 %, a to zlepšením jejich vyhlídek na zaměstnání.

Stáže mohou mladým lidem poskytnout příležitost k získání praktických a odborných zkušeností, zlepšit jejich dovednosti a usnadnit jim tak přístup na trh práce. Zaměstnavatelům dávají příležitost, aby přilákali, vyškolili a udrželi si zaměstnance. Hodnota stáže však závisí na její kvalitě. Kvalitní stáž musí mít spravedlivé a transparentní pracovní podmínky a odpovídající vzdělávací obsah. Inkluzivní stáže mohou navíc podpořit vytváření příležitostí k přístupu na trh práce pro všechny, včetně mladých lidí ve zranitelném postavení.

Podle odhadů založených na údajích z evropského šetření pracovních sil je v EU 3,1 milionu stážistů (údaje za rok 2019), z nichž 1,6 milionu jsou stážisté placení a 1,5 milionu neplacení. Stále více stážistů se v EU účastní přeshraničních stáží (21 % stážistů v roce 2023 oproti 9 % v roce 2013) ⁽⁴⁾, což svědčí o potenciálu stáží přispívat ke spravedlivé mobilitě pracovních sil v EU. Odhady také naznačují, že v roce 2019 absolvovalo přibližně 370 000 placených stážistů ⁽⁵⁾ stáž dlouhodobou (delší než šest měsíců), včetně po sobě jdoucích/opakovaných stáží u téhož zaměstnavatele. Z toho zhruba 100 000 stážistů absolvovalo dlouhodobou stáž s nedostatečným vzdělávacím obsahem ⁽⁶⁾.

Doporučení Rady k rámci kvality stáží z roku 2014 je důležitým výchozím bodem pro určení, co představuje kvalitní stáž. Stanoví pokyny pro stáže, které nejsou součástí vzdělávacích osnov nebo povinné profesní odborné přípravy.

¹ Politické směry pro příští Evropskou komisi, 2019–2024. „Unie, která si klade vyšší cíle. Moje agenda pro Evropu.“ Dostupné [online](#).

² Nezaměstnanost mladých lidí (15–25 let) činila v lednu 2024 14,9 %, zatímco obecná míra nezaměstnanosti (20–64 let) byla 6,0 % (Eurostat).

³ [COM\(2021\) 102 final](#).

⁴ [Bleskový průzkum Eurobarometr 523 \(2964 / FL523\)](#).

⁵ Tento údaj nezahrnuje stáže, které jsou povinné pro přístup k určitému povolání.

⁶ Tato čísla je třeba vykládat s obezřetností, protože vycházejí z kombinace výsledků bleskového průzkumu Eurobarometr 523 (podíl stážistů, kteří absolvovali stáž s celkovou dobou trvání více než šest měsíců a zároveň uvedli, že se nenaučili nic profesně užitečného) a údajů o počtu placených stážistů z šetření pracovních sil EU.

Komise při svém hodnocení uvedeného doporučení Rady v roce 2023 ⁽⁷⁾ zjistila náznaky toho, že rámec kvality stáží má na kvalitu stáží v EU pozitivní dopad. Potvrdila také, že stáže jsou i nadále pro mladé lidi důležitým způsobem vstupu na trh práce. Kromě toho mohou být kvalitní stáže užitečnými příležitostmi k prohloubení dovedností a/nebo změně kvalifikace pro osoby libovolného věku, které si mohou při práci osvojit praktické dovednosti, jež jim umožní vykročit na profesní dráze novým směrem.

Hodnocení však poukázalo i na oblasti, které by se mohly dále podpořit a zlepšit. Doporučilo například lepší začlenění zásad kvality do vnitrostátních právních předpisů, zejména v případě stáží na volném trhu, důslednější kontrolu a prosazování, které by zajistily uplatňování těchto zásad v praxi, a zlepšení informovanosti různých klíčových zúčastněných stran. Upozornilo rovněž na potřebu výraznější podpory zaměstnavatelů, například formou finanční podpory a praktických pokynů. Hodnocení dále zdůraznilo, že je třeba zvýšit úsilí vynakládané na poskytování bližších a praktičtějších informací o přeshraničních stážích mladým lidem. Určilo také další kritéria kvality, jako je spravedlivá odměna za práci a sociální ochrana, pravidla pro stáže na dálku a hybridní stáže, lepší řešení potřeb skupin ve zranitelném postavení a posílení podpory poskytované stážistům během stáže a po jejím skončení. Hodnocení navíc zmínilo možnost rozšíření oblasti působnosti rámce kvality stáží ze stáží na volném trhu a stáží, které jsou součástí aktivních politik na trhu práce, také na další stáže, například ty, které jsou součástí osnov formálního vzdělávání a odborné přípravy.

Různé zúčastněné strany vyzvaly Komisi ke zlepšení kvality stáží:

- Zpráva o konečném výsledku Konference o budoucnosti Evropy ⁽⁸⁾ obsahuje výzvu k zajištění souladu stáží a pracovních míst pro mladé lidi se standardy kvality, a to i v oblasti odměny za práci, a k zákazu neplacených stáží na trhu práce a mimo formální vzdělávání prostřednictvím právního nástroje.
- Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) ve svém stanovisku „Rovné zacházení s mladými lidmi na trhu práce“ ze dne 15. června 2023 ⁽⁹⁾ uvedl, že stáže by měly nabízet kvalitní vzdělávací obsah a přiměřené pracovní podmínky a neměly by nahrazovat řádná pracovní místa nebo být podmínkou pro umístění do zaměstnání.
- Výbor regionů ve svém stanovisku „Podpora zaměstnanosti mladých lidí: most k pracovním místům pro příští generaci – posílení záruk pro mladé lidi“ ze dne 5. února 2021 ⁽¹⁰⁾ uvádí, že stáže a učňovská příprava by měly být pro mladé lidi především zdrojem nových poznatků a zkušeností, jež jim mohou pomoci rozhodnout se o budoucí kariéře a rozvíjet jejich dovednosti v zájmu získání stálého zaměstnání.

Evropský parlament konkrétně dne 14. června 2023 přijal usnesení na základě článku 225 Smlouvy o fungování Evropské Unie (SFEU) ⁽¹¹⁾, v němž vyzývá Komisi, aby aktualizovala a posílila doporučení Rady z roku 2014 a učinila z něj silnější legislativní nástroj. Vyzval ji také k zajištění minimálních standardů pro kvalitu stáží, včetně odměňování.

V této souvislosti Komise ve svém pracovním programu na rok 2023 ⁽¹²⁾ oznámila aktualizaci rámce kvality stáží s cílem řešit otázky, jako je spravedlivé odměňování a přístup k sociální

⁷ Dostupné [online](#).

⁸ [Konference o budoucnosti Evropy. Zpráva o konečném výsledku. Květen 2022.](#)

⁹ [Dostupné online.](#)

¹⁰ Dostupné [online](#).

¹¹ Dostupné [online](#).

¹² [COM\(2022\) 548 final.](#)

ochraně, v rámci svého závazku k provádění Akčního plánu pro evropský pilíř sociálních práv a k dosažení cílů EU v oblasti zaměstnanosti, dovedností a snižování chudoby pro rok 2030.

Cílem navrhovaného doporučení je zlepšit kvalitu stáží, zejména pokud jde o jejich obsah vzdělávání a odborné přípravy a pracovní podmínky, za účelem usnadnění přechodu ze vzdělávání, nezaměstnanosti nebo neaktivity do zaměstnání. Vztahuje se na všechny stážisty bez ohledu na jejich zaměstnanecký status. Na stážisty, kteří jsou pracovníky, se vztahuje pouze v rozsahu, v němž právo EU neobsahuje rovnocenná nebo příznivější ustanovení.

Pokud jde o druhy stáží, navrhované doporučení rozšiřuje oblast působnosti doporučení z roku 2014 (jež zahrnovala stáže na volném trhu a stáže, které jsou součástí aktivních politik na trhu práce) tak, aby zahrnovala i stáže, které jsou součástí osnov formálního vzdělávání a odborné přípravy, a stáže, jejichž absolvování je povinné pro přístup k určitému povolání (např. lékařství, architektura apod.).

Tento návrh vychází ze závěrů hodnocení doporučení Rady z roku 2014, z usnesení Evropského parlamentu, z názorů shromážděných v rámci konzultací se sociálními partnery na úrovni EU v souladu s článkem 154 Smlouvy o fungování EU, z názorů vyjádřených dalšími zúčastněnými stranami, z důkazů shromážděných v rámci studie na podporu iniciativy týkající se kvalitních stáží ⁽¹³⁾ a z výše uvedeného průzkumu Eurobarometr.

Vedle navrhovaného aktualizovaného doporučení navrhuje Komise rovněž směrnici (COM(2024) 132) zaměřenou na podporu členských států při zlepšování a prosazování pracovních podmínek stážistů, kteří jsou pracovníky, a na boj proti řádným pracovním poměrům, jež jsou zastírány stážemi. Navrhovaná směrnice se vztahuje na stážisty v EU, kteří uzavřeli pracovní smlouvu nebo jsou v pracovním poměru, jak je stanoveno právními předpisy, kolektivními smlouvami nebo zvyklostmi platnými v jednotlivých členských státech a v souladu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie.

- **Soulad se stávajícími ustanoveními v dané oblasti politiky**

V rámci Evropského roku dovedností se EU rozhodla prosazovat způsob uvažování, v němž jsou prohlubování dovedností a změna kvalifikace normou. Odstranění nedostatků v dovednostech a řešení nesouladu mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi v rámci celé EU posílí konkurenceschopnost, zejména mikropodniků a malých a středních podniků, tím, že potřeby zaměstnavatelů budou lépe sladěny s dovednostmi a ambicemi lidí. Rovný přístup k rozvíjení dovedností a učení se práci pomůže snížit nerovnosti, zejména tím, že lidem umožní plně se zapojit do hospodářství a společnosti. Evropský rok dovedností navazuje na Evropský rok mládeže, který zdůraznil potřebu poskytnout další podněty k vytváření kvalitních pracovních příležitostí pro mladé lidi v souladu s jedenácti cíli v oblasti mládeže Strategie EU pro mládež na období let 2019–2027 ⁽¹⁴⁾. Komise se ve svém sdělení o Evropském roce mládeže 2022 zavázala, že v roce 2024 aktualizuje svůj rámec kvality stáží, aby řešil i otázky, jako je spravedlivé odměňování a přístup k sociální ochraně ⁽¹⁵⁾.

¹³ [„Studie zkoumající souvislosti, problémy a možná řešení, pokud jde o kvalitu stáží v EU“, kterou vypracovalo konsorcium společností Ernst & Young \(EY\), Centra pro evropská politická studia \(CEPS\) a Open Evidence \(připravuje se\).](#)

¹⁴ Úř. věst. C 456, 18.12.2018, s. 16.

¹⁵ COM(2024) 1 final.

V rámci svého balíčku na podporu zaměstnanosti mladých lidí ⁽¹⁶⁾ z července 2020 navrhla Komise doporučení týkající se „mostu k pracovním místům – posílení záruk pro mladé lidi“ ⁽¹⁷⁾ a doporučení k modernizovanému evropskému rámci pro odborné vzdělávání a přípravu, která Rada přijala ⁽¹⁸⁾. První z nich výslovně doporučuje, aby nabídky stáží splňovaly minimální standardy stanovené v rámci kvality stáží. Druhé stanoví klíčové zásady pro zajištění toho, aby se odborné vzdělávání a příprava rychle přizpůsobovaly potřebám trhu práce a poskytovaly mladým lidem i dospělým kvalitní vzdělávací příležitosti. Velký důraz klade na lepší příležitosti k učení se práci a lepší zajištění kvality.

Podobně jako stáže je i učňovská příprava důležitou cestou k usnadnění přechodu na trh práce. Balíček na podporu zaměstnanosti mladých lidí dodal nový impuls učňovskému vzdělávání, mimo jiné prostřednictvím Evropské aliance pro učňovskou přípravu ⁽¹⁹⁾.

Tyto iniciativy byly zaměřeny na zlepšení kvality a účinnosti opatření EU na podporu zaměstnanosti mladých lidí a jsou podporovány z prostředků EU. Provádějí mimo jiné první a čtvrtou zásadu evropského pilíře sociálních práv. Tyto zásady stanoví právo na „kvalitní a inkluzivní všeobecné a odborné vzdělávání a celoživotní učení“ a právo mladých lidí na „další vzdělávání, učňovskou přípravu, stáž nebo na nabídku pracovního místa dobré kvality do čtyř měsíců od ztráty zaměstnání nebo ukončení svého vzdělávání“.

Navrhované doporučení je v souladu s příslušnými stávajícími nástroji, zejména:

- se směrnicí (EU) 2019/1152 o transparentních a předvídatelných pracovních podmínkách, neboť se zaměřuje na zlepšení transparentnosti informací poskytovaných (písemně) stážistům,
- s rámcovou směrnicí o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci ⁽²⁰⁾, která stanoví hlavní zásady pro podporu zlepšování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Tato rámcová směrnice zaručuje minimální požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví v celé EU. Potvrzuje, že pokud jde o bezpečné pracoviště, platí pro pracovníky a stážisty stejná pravidla, a je doplněna dalšími směrnicemi zaměřenými na konkrétní aspekty bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- s doporučením Rady o přístupu pracovníků a osob samostatně výdělečně činných k sociální ochraně ⁽²¹⁾, které doporučuje členským státům, aby zajistily, že pracovníci (včetně stážistů, kteří jsou pracovníky) i osoby samostatně výdělečně činné budou mít přístup k účinné a přiměřené sociální ochraně. Uvedené doporučení zahrnuje dávky v nezaměstnanosti, nemocenské dávky a dávky zdravotní péče, dávky v mateřství a otcovské dávky, dávky v invaliditě, dávky ve stáří a pozůstalostní dávky a dávky při pracovních úrazech a nemocech z povolání. Navrhované doporučení na toto doporučení odkazuje, přičemž bude podporovat zajištění přístupu k odpovídající sociální ochraně pro všechny stážisty v souladu s vnitrostátními právními předpisy,
- se směrnicí Rady, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání ⁽²²⁾, jež vymezuje obecný rámec pro boj s diskriminací na základě

¹⁶ COM(2020) 276 final.

¹⁷ Úř. věst. C 372, 4.11.2020, s. 1.

¹⁸ Úř. věst. C 417, 2.12.2020, s. 1.

¹⁹ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1147&langId=cs>

²⁰ Úř. věst. L 183, 29.6.1989, s.1.

²¹ Úř. věst. C 387, 15.11.2019, s. 1.

²² Úř. věst. L 303, 2.12.2000, s. 16.

náboženského vyznání nebo přesvědčení, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace v zaměstnání a povolání s cílem zavést v členských státech zásadu rovného zacházení.

Cíle navrhovaného doporučení týkající se rovných příležitostí a začleňování skupin ve zranitelném postavení, včetně osob se zdravotním postižením, jsou v souladu s Listinou základních práv EU, s třetí a sedmnáctou zásadou evropského pilíře sociálních práv a se Strategii práv osob se zdravotním postižením na období 2021–2030.

Navrhované doporučení může rovněž přispět k plnění cíle v oblasti zaměstnanosti stanoveného ve Strategickém rámci EU pro Romy na období 2020–2030⁽²³⁾ a zajistit, aby se do roku 2030 snížil počet Romů, kteří nejsou zaměstnaní ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy, alespoň o polovinu. Je v souladu s doporučením Rady o rovnosti, začlenění a účasti Romů⁽²⁴⁾, zejména s jeho kapitolou 8 o přístupu Romů ke kvalitnímu a udržitelnému zaměstnání.

Navrhovaná opatření usnadňující přeshraniční mobilitu jsou v souladu s cíli programu Erasmus+, který nabízí příležitosti k nadnárodní a mezinárodní vzdělávací mobilitě, a to i pro stážisty.

Navrhované doporučení je dále v souladu s doporučením Rady o Evropském rámci pro kvalitní a efektivní učňovskou přípravu ze dne 15. března 2018⁽²⁵⁾, které stanoví čtrnáct klíčových kritérií pro určení kvalitní a efektivní učňovské přípravy, jež zajišťují jak rozvoj dovedností souvisejících s prací, tak osobní rozvoj učňů. Podle uvedeného doporučení jsou učňovskou přípravou formální systémy odborného vzdělávání a přípravy (OVP), které kombinují výuku v institucích vzdělávání nebo odborné přípravy s praktickou výukou podstatného rozsahu prováděnou v podnicích a na jiných pracovištích. Vedou k získání celostátně uznávané kvalifikace, jsou založeny na dohodě, která vymezuje práva a povinnosti učně, zaměstnavatele a případně též instituce odborného vzdělávání a přípravy, a učňovi je za prvek pracovní praxe vyplácena odměna nebo jiná náhrada. Učňovskou přípravou se rozumí úplné programy vedoucí k získání kvalifikace, přičemž v ideálním případě stráví učni alespoň polovinu učňovské přípravy na pracovišti. Naproti tomu stážemi, které jsou součástí osnov formálního vzdělávání a odborné přípravy, se rozumí omezená zkušenost s učením se prací, která je součástí programu vzdělávání a odborné přípravy. Učňovská příprava tedy bývá delší než stáže. Vzhledem k tomu, že stáže a učňovská příprava se v jednotlivých členských státech značně různí, doporučuje se členským státům, aby posoudily, který z obou rámců kvality se na zkušenost s učením se prací v rámci odborného vzdělávání a přípravy vztahuje, v závislosti na jejich vnitrostátních a regionálních zvláštnostech. Aby pro všechny účastníky vzdělávání se v praxi byla zajištěna nejvyšší úroveň ochrany, členské státy se vyzývají, aby v souladu se svými vnitrostátními podmínkami uplatňovaly rámcové podmínky toho z obou rámců, který zajistí větší ochranu.

Navrhované doporučení dále zohledňuje názory Evropského účetního dvora. Účetní dvůr ve svém přezkumu „Opatření EU v oblasti stáží pro mladé lidi“⁽²⁶⁾ upozornil, že členské státy neuplatňují pokyny EU týkající se kvalitních stáží důsledně a že mohou existovat rozdíly v příležitostech, pokud jde o stáže a přístup k nim.

²³ COM(2020) 620 final. Dostupné [online](#).

²⁴ Úř. věst. C 93, 19.3.2021, s. 1.

²⁵ Úř. věst. C 153, 2.5.2018, s. 1.

²⁶ [Dostupné online](#).

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Návrh je v souladu s nejnovějšími politikami EU, jejichž cílem je zlepšit postavení lidí prostřednictvím vzdělávání, odborné přípravy a dovedností. Evropská agenda dovedností ⁽²⁷⁾ se snaží posílit udržitelnou konkurenceschopnost EU, zajistit sociální spravedlnost a podpořit odolnost mladých lidí.

Návrh je rovněž v souladu s návrhem doporučení Rady „Evropa v pohybu“ – příležitosti ke vzdělávací mobilitě pro všechny“ ze dne 15. listopadu 2023 ⁽²⁸⁾. Cílem uvedeného návrhu je více zpřístupnit vzdělávací příležitosti v celé EU všem mladým lidem, včetně mladých lidí s omezenými příležitostmi, jako jsou osoby se zdravotním postižením. Zároveň propaguje EU jako atraktivní vzdělávací destinaci pro talenty ze zemí mimo EU.

Finanční investice do prohlubování dovedností a změn kvalifikace jsou stěžejním prvkem Evropského sociálního fondu plus (ESF+), Nástroje pro oživení a odolnost (RRF), Fondu pro spravedlivou transformaci a programů Erasmus+ a Digitální Evropa. Rozvoj dovedností podporují také investice do infrastruktury a vybavení pro vzdělávání a odbornou přípravu v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR). Navrhované doporučení odráží cíle fondu ESF+, jimiž jsou členské státy a regiony podporovány v jejich snahách o zajištění rovného přístupu k možnostem odborné přípravy a rozvoje dovedností a o zvýšení zaměstnatelnosti evropské pracovní síly, zejména mladých lidí. Podporuje cíle Nástroje pro oživení a odolnost, zejména jeho pilíře týkající se politik pro příští generace. Navrhované doporučení je rovněž v souladu s cílem Fondu pro spravedlivou transformaci podpořit spravedlivý přechod ke klimaticky neutrální ekonomice se zaměřením na nejvíce postižené regiony.

Jeho cíle jsou dále v souladu s cíli iniciativy ALMA (Aim, Learn, Master, Achieve – stanovit si cíl, učit se, osvojit si dovednost, dosáhnout cíle), která je financována z fondu ESF+ a jejím cílem je pomoci znevýhodněným mladým lidem, kteří nejsou zaměstnaní ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy (NEET), začlenit se do společnosti usnadněním jejich návratu do vzdělávání, odborné přípravy či zaměstnání. Nástroj pro technickou podporu poskytuje členským státům na požádání individuálně přizpůsobené odborné znalosti za účelem reformy a zlepšení vzdělávací mobility, zejména prostřednictvím stěžejních iniciativ zaměřených na přilákání talentů, vzdělávání mladých lidí a dovednosti. Nalezení kvalifikovaných pracovníků je pro stále větší počet malých a středních podniků problematické, na což upozorňuje i Strategie pro udržitelnou a digitální Evropu zaměřená na malé a střední podniky ⁽²⁹⁾. Strategie zdůrazňuje, že EU může dále napomoci řešení těchto problémů tím, že usnadní přístup k odborné přípravě a přispěje ke sladění poptávky po talentech ze strany malých a středních podniků s nabídkou na trhu práce. Návrh bude tento přístup doplňovat. Návrh je také v souladu s aktem o průmyslu pro nulové čisté emise, zejména s navrhovaným zřízením evropských akademií dovedností, neboť přispívá ke kvalifikované pracovní síle prostřednictvím kvalitních stáží, které mohou pomoci řešit nedostatek v oblasti dovedností a nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi. Tím by se potřeba dovedností v odvětvích technologií pro nulové čisté emise měla zmírnit.

²⁷ COM(2020) 274 final.

²⁸ COM(2023) 719 final. 2023/0405(NLE).

²⁹ Sdělení Komise „Strategie pro udržitelnou a digitální Evropu zaměřená na malé a střední podniky“, COM/2020/103 final.

Tato iniciativa je také jedním z opatření stanovených v akčním plánu Komise pro řešení nedostatku dovedností a pracovních sil v EU ⁽³⁰⁾.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Návrh vychází z čl. 153 odst. 1 písm. b), čl. 165 odst. 4, čl. 166 odst. 4 a článku 292 Smlouvy o fungování EU.

Podle čl. 153 odst. 1 písm. b) Smlouvy o fungování EU Unie podporuje a doplňuje činnosti členských států v oblasti pracovních podmínek.

Podle článku 165 Smlouvy o fungování EU musí EU přispívat k rozvoji kvalitního vzdělávání podporou spolupráce mezi členskými státy, a je-li to nezbytné, podporováním a doplňováním činnosti členských států při plném respektování jejich odpovědnosti za obsah výuky a za organizaci vzdělávacích systémů a jejich kulturní a jazykové rozmanitosti. Podle čl. 165 odst. 4 Smlouvy o fungování EU je harmonizace právních předpisů členských států vyloučena, ale Rada může na návrh Komise přijmout doporučení.

Podle článku 166 Smlouvy o fungování EU musí EU provádět politiku v oblasti odborného vzdělávání, jež podporuje a doplňuje činnost členských států při plném respektování jejich odpovědnosti za obsah a organizaci odborného vzdělávání. Podle čl. 166 odst. 4 Smlouvy o fungování EU je harmonizace právních předpisů členských států vyloučena, ale Rada může na návrh Komise přijmout doporučení.

Podle článku 292 Smlouvy o fungování EU může Rada na základě návrhu Komise přijmout doporučení v oblastech spadajících do pravomoci EU.

• Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)

V rámci své práce zaměřené na rozvoj kvalitního vzdělávání a odborné přípravy a provádění politiky odborného vzdělávání je EU odpovědná za podporu spolupráce mezi členskými státy, a je-li to nezbytné, za podporování a doplňování jejich činností. V této souvislosti je stanovení jednotného výkladu toho, co představuje kvalitní stáž, v rámci celé EU, úkolem, který lze řešit pouze na úrovni EU.

Posílený rámec kvality stáží podpoří a doplní vnitrostátní opatření v této oblasti v souladu s články 165, 166 a 153 Smlouvy o fungování EU. Tato iniciativa uplatňuje zásadu subsidiarity tím, že plně zohledňuje skutečnost, že systémy vzdělávání a odborné přípravy jsou v pravomoci členských států, zatímco EU může podporovat a doplňovat vnitrostátní politiky v oblasti pracovních podmínek. Iniciativa plně respektuje různorodost vnitrostátních systémů stáží a navrhuje soubor společných kritérií na podporu těchto rozdílných systémů, který bude přínosný jak pro stážisty (bez ohledu na jejich zaměstnanecký status), tak pro poskytovatele stáží.

Iniciativa zlepší transparentnost a vzájemné porozumění systémům stáží, a zejména kvalitě stáží, v rámci celé EU. To může mít příznivý dopad i na přeshraniční mobilitu stážistů, neboť koordinovaný přístup na úrovni EU by zajistil součinnost a spolupráci a maximalizoval by pozitivní vedlejší účinky.

³⁰ COM(2024) 131.

Poskytnutí pokynů na úrovni EU navíc přispívá k vytvoření společné představy o tom, jak kvalitu stáží zlepšit. Členskými státy to může pomoci i při jejich využívání evropských strukturálních a investičních fondů, zejména fondu ESF+ a Nástroje pro oživení a odolnost, při řešení nezaměstnanosti a neaktivity mladých lidí.

- **Proporcionalita**

Opatření navržená v navrhovaném doporučení jsou přiměřená sledovaným cílům. Návrh podpoří reformní procesy zahájené jednotlivými zeměmi v oblasti stáží a doplní úsilí vynakládané členskými státy v této oblasti v kontextu rámce evropského semestru pro správu ekonomických záležitostí. Návrh respektuje postupy členských států a různorodost jejich systémů. Umožňuje diferencovaný přístup odrážející rozdílné hospodářské, finanční a sociální situace členských států a různé podmínky na trhu práce. Použití stávajících mechanismů monitorování v rámci evropského semestru zajistí, aby nevznikla žádná další administrativní zátěž.

- **Volba nástroje**

Navrhovaným nástrojem je doporučení Rady. Tím jsou dodrženy zásady subsidiarity a proporcionality. Návrh vychází ze stávajícího systému práva EU a je v souladu s typem nástrojů, které jsou k dispozici pro opatření EU v oblastech vzdělávání a odborné přípravy a zaměstnanosti. Jakožto právní nástroj dává najevo závazek členských států přijmout opatření v tomto doporučení stanovená a poskytuje silný politický základ pro spolupráci v této oblasti na úrovni EU. Zároveň plně respektuje pravomoci členských států v oblasti vzdělávání a odborné přípravy a sociální politiky.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Hodnocení *ex post* / kontroly účelnosti stávajících právních předpisů**

V letech 2022–2023 bylo provedeno hodnocení ⁽³¹⁾ doporučení Rady k rámci kvality stáží z roku 2014. Hodnocení shledalo, že stáže jsou i nadále důležitým způsobem vstupu na trh práce pro mladé lidi. Kvalitní stáže, tedy ty, které zohledňují zásady rámce kvality stáží, přispívají ke zvýšení zaměstnatelnosti a zaměstnavatelům pomáhají přilákat, vyškolit a udržet si zaměstnance.

Pokud jde o účinnost, zásadami rámce kvality stáží, u nichž byl nejpravděpodobnější pozitivní dopad na začlenění mladých lidí na trhu práce, bylo stanovení vzdělávacích cílů a písemná dohoda. Skutečný pokrok v zavádění jeho zásad kvality do vnitrostátních právních předpisů však nebyl příliš velký. Od roku 2014 zavedlo čtrnáct členských států změny (u stáží na volném trhu, stáží v rámci aktivních politik na trhu práce nebo u obou typů), jimiž byly zásady kvality stanovené rámcem kvality stáží začleněny do jejich legislativních nebo politických rámců. Tyto změny byly častější v případě vnitrostátních právních předpisů upravujících stáže v rámci aktivních politik na trhu práce (zjištěny ve dvanácti členských státech) než u stáží na volném trhu (zjištěny v pěti členských státech). Kromě toho bylo zjištěno, že zatímco u stáží v rámci aktivních politik na trhu práce je výskyt konkrétních právních ustanovení i jejich soulad se zásadami rámce kvality stáží častý, u stáží na volném trhu jsou omezenější. Pokud jde o soulad, celkově bylo u stáží na volném trhu zaznamenáno mírné zlepšení, neboť v roce 2016 byly plně / z větší části v souladu čtyři členské státy,

³¹ Dostupné [online](#).

zatímco v roce 2021 jich bylo sedm. Významnější zlepšení bylo zaznamenáno u stáží v rámci aktivních politik na trhu práce, kde bylo v roce 2021 plně / z větší části v souladu osmnáct členských států, oproti patnácti v roce 2016. Prostor pro zlepšení byl zjištěn u skutečného uplatňování rámce kvality stáží v praxi a u jeho monitorování a prosazování. Pokud jde o jeho usnadňování přeshraniční mobility stážistů v EU, objevily se náznaky, že počet přeshraničních stáží vzrostl, ale mladí lidé se při své účasti na nich stále potýkají s problémy kvůli nedostatku finančních prostředků a nedostupnosti praktických informací. Bylo shledáno, že využívání evropských služeb zaměstnanosti (EURES) jako zdroje informací je omezené.

Rámec kvality stáží poskytl přidanou hodnotu jako referenční bod na úrovni EU pro regulační opatření členských států v oblasti kvality stáží. To se týkalo zejména členských států s méně rozvinutými systémy stáží, kde rámec kvality stáží přispěl k podpoře politické a legislativní změny na vnitrostátní úrovni.

Pokud jde o efektivitu, přestože v hodnocení chyběly kvantitativní důkazy o nákladech a přínosech, zúčastněné strany obecně vnímaly náklady spojené s prováděním rámce kvality stáží jako úměrné přínosům. Přínosy pro zaměstnavatele zahrnovaly lepší porozumění kvalitě stáží, výhody spojené s dobrou pověstí, větší přitažlivost pro mladé talenty a udržitelnější způsob investování do potenciálních budoucích pracovníků. Pro malé podniky a mikropodniky však zavedení rámce kvality stáží mohlo být méně nákladově efektivní než pro větší podniky, protože jejich náklady mohly být (vzhledem k omezeným lidským a finančním zdrojům) v porovnání s přínosy vyšší. Přínosy rámce kvality stáží pro stážisty zahrnovaly lepší pracovní podmínky a kvalitnější obsah odborné přípravy a vzdělávání, které zvyšovaly jejich šance na získání řádného pracovního místa.

Bylo zjištěno, že rámec kvality stáží je soudržný s ostatními iniciativami, strategiemi, programy a nástroji financování na úrovni EU. Na vnitrostátní a regionální úrovni byla zjištěna vyšší úroveň soudržnosti u opatření týkajících se stáží v rámci aktivních politik na trhu práce než u opatření týkajících se stáží na volném trhu. Evropský rámec pro kvalitní a efektivní učňovskou přípravu (³²) byl navzdory mnoha podobnostem v zásadách kvality vnímán jako nástroj vedoucí k většímu zapojení zúčastněných stran (např. prostřednictvím specializovaných sítí). Byl vnímán rovněž jako nástroj s vyššími a konkrétnějšími cíli kvality a většími přínosy, protože v doporučení k tomuto rámci byly použity důraznější formulace a učňovská příprava je v členských státech často více regulována na tripartitní bázi.

Někteří respondenti (zejména zaměstnavatelé) se domnívali, že rámec kvality stáží by měl zůstat „tak, jak je“, protože jej považují za dostatečně relevantní pro řešení potřeb stážistů. Různé zúčastněné strany se však domnívaly, že jeho relevantnost by se mohla dále posílit, zejména pokud jde o odměňování a sociální ochranu stážistů a oslovování skupin ve zranitelném postavení a přístup pro tyto skupiny. Kromě toho se některé zúčastněné strany domnívaly, že je zapotřebí, aby rámec kvality stáží řešil problémy spojené s výkonem práce na dálku a poradenstvím a mentorstvím v této souvislosti. Některé zúčastněné strany dále navrhly, aby byly do oblasti působnosti rámce kvality stáží přidány stáže, které jsou součástí formálního vzdělávání a odborné přípravy. Některé zúčastněné strany se také domnívaly, že v zájmu usnadnění přechodu mladých stážistů do stabilního zaměstnání by rámec kvality stáží mohl klást větší důraz na podporu týkající se období po umístění. Pokud jde o nezávaznou povahu rámce kvality stáží, názory na to, zda je pro plné dosažení jeho cílů vhodná, se rozcházely. Na jedné straně někteří respondenti (zejména mládežnické organizace a odbory)

³² Dostupné [online](#).

prosazovali závazný nástroj, který by účinnost rámce zvýšil. Naopak jiní (zejména zaměstnavatelé a vnitrostátní orgány) tvrdili, že vzhledem k rozdílům ve vnitrostátních podmínkách a právním omezením na úrovni EU poskytuje jeho nezávazná povaha vhodný a flexibilní referenční rámec pro vnitrostátní předpisy.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

V rámci hodnocení Komise týkajícího se rámce kvality stáží z roku 2023⁽³³⁾ proběhly v roce 2022 konkrétní konzultační činnosti, zejména prostřednictvím průzkumu veřejné konzultace. Součástí hodnocení byly rovněž cílené konzultace s vnitrostátními a regionálními orgány odpovědnými za politiku vzdělávání, odborné přípravy a zaměstnanosti, se sociálními partnery, poskytovateli vzdělávání a odborné přípravy, akademickými odborníky zabývajícími se otázkami trhu práce, organizacemi zastupujícími mladé lidi, mladými (bývalými, současnými i potenciálními budoucími) stážisty a dalšími zúčastněnými stranami na úrovni EU i na vnitrostátní a regionální úrovni. K oslovení všech těchto zúčastněných stran byly využity různé konzultační činnosti a metody, například rozhovory, cílená konzultační setkání, cílený průzkum mezi stážisty a případové studie.

K tomuto návrhu proběhla dvoufázová konzultace se sociálními partnery EU podle článku 154 Smlouvy o fungování EU. V první fázi, která se uskutečnila v období od 11. července do 15. září 2023, byla se sociálními partnery konzultována potřeba a možné zaměření opatření EU⁽³⁴⁾. Ve druhé fázi, která probíhala od 28. září do 9. listopadu 2023, konzultovala Komise se sociálními partnery cíle opatření EU a jejich případné právní možnosti⁽³⁵⁾. Odbory záměr Komise aktualizovat rámec kvality stáží uvítaly. Domnívaly se, že přestože jeho zásady jsou stále relevantní, stážisté potřebují závaznou ochranu (ve formě směrnice), která by jim zajistila spravedlivou odměnu, pracovní podmínky a sociální ochranu. Tato směrnice by měla zajistit přístup ke všem právům, která mají podle stávajících právních předpisů EU řádní pracovníci. Odbory zdůraznily, že hlavním cílem opatření EU musí být stanovení závazných minimálních standardů pro stáže v EU a vytvoření rovných podmínek, které by bránily zneužívání. Zaměstnavatelé měli za to, že zásady rámce kvality stáží z roku 2014 jsou i nadále relevantní. Podle jejich názoru by se měl klást větší důraz na jeho provádění a monitorování, avšak revidované doporučení Rady by podle nich přineslo správnou rovnováhu mezi prosazováním minimálních standardů a zachováním flexibility. Zaměstnavatelé podpořili cíle týkající se řešení problematického využívání stáží, zlepšení jejich kvality a podpory přístupu k nim. Upozornili také na nedostatek údajů, zejména o stážích na volném trhu, a na souvislost mezi odměnou za práci a kvalitou stáží. Sociální partneři se neshodli na zahájení jednání o uzavření dohody na úrovni Unie podle článku 155 Smlouvy o fungování EU.

Kromě toho byl v rámci „Studie zkoumající souvislosti, problémy a možná řešení, pokud jde o kvalitu stáží v EU“ proveden online průzkum mezi vnitrostátními zúčastněnými stranami. Cílem bylo shromáždit informace o současné praxi podniků v oblasti stáží a určit osvědčené postupy zavedené v členských státech a jejich dopad na kvalitu stáží. Průzkum probíhal od 15. června do 8. září 2023 a byl zaměřen na vnitrostátní orgány veřejné správy, vnitrostátní sdružení podniků/zaměstnavatelů, jednotlivé podniky, vnitrostátní odborové svazy, vnitrostátní mládežnické organizace, organizace občanské společnosti a vzdělávací instituce. Provedeny byly rovněž cílené rozhovory se zúčastněnými stranami na úrovni EU.

³³ Dostupné [online](#).

³⁴ [Dostupné online](#).

³⁵ [Dostupné online](#).

Tematický průzkum „Panel malých a středních podniků“ provedly v období od 12. října do 9. listopadu 2023 Generální ředitelství pro zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování (GR EMPL), Generální ředitelství pro vnitřní trh, průmysl, podnikání a malé a střední podniky (GR GROW), Výkonná agentura Evropské rady pro inovace a pro malé a střední podniky (EISMEA) za podpory sítě Enterprise Europe Network.

Bleskový průzkum Eurobarometr (523) ⁽³⁶⁾ zjišťoval, jak mladí lidé vnímají své začleňování na trhu práce, se zvláštním zaměřením na stáže. Ve dnech 15. až 24. března 2023 se tohoto internetového průzkumu zúčastnilo 26 334 osob ve věku od 18 do 35 let ze všech členských států EU.

- **Shromáždění a využití výsledků odborných konzultací**

Navrhované doporučení vychází z několika studií provedených na podporu analýzy iniciativy:

- studie zadané externím odborníkům, z níž byly použity předběžné výsledky: „Studie zkoumající souvislosti, problémy a možná řešení, pokud jde o kvalitu stáží v EU“ konsorcia společnosti Ernst & Young (EY), Centra pro evropská politická studia (CEPS) a Open Evidence (připravuje se),
- externí studie na podporu hodnocení rámce kvality stáží, závěrečná zpráva, leden 2023 ⁽³⁷⁾,
- bleskového průzkumu Eurobarometr o tom, jak mladí lidé vnímají své začleňování na trhu práce, se zvláštním zaměřením na stáže ⁽³⁸⁾.

Zohledněno bylo rovněž legislativní usnesení z vlastní iniciativy Evropského parlamentu o kvalitních stážích v EU z roku 2023 spolu s příslušným posouzením evropské přidané hodnoty vypracovaným jeho výzkumnou službou ⁽³⁹⁾.

- **Posouzení dopadů**

V souladu se svou politikou zlepšování právní úpravy provedla Komise posouzení dopadů ⁽⁴⁰⁾. To poskytlo strukturovanou analýzu politických problémů, odpovídajících politických cílů a možností politiky a posouzení jejich dopadu. V jeho rámci byla zvážena subsidiarita, účinnost, efektivita, soudržnost a proporcionalita určených možností a způsob monitorování a hodnocení iniciativy v budoucnu. Tato práce byla podpořena strukturovanou konzultací v rámci Komise prostřednictvím meziútvarové řídicí skupiny ⁽⁴¹⁾ a výše zmíněnou připravovanou „Studii zkoumající souvislosti, problémy a možná řešení, pokud jde o kvalitu stáží v EU“.

Posouzení dopadů zjistilo tři problémy: 1) problematické využívání stáží ze strany jejich poskytovatelů; 2) nízkou kvalitu stáží a 3) nerovný přístup ke stážím. V rámci posouzení dopadů byly zkoumány tři možnosti politiky, které kombinovaly legislativní i nelegislativní

³⁶ [Dostupné online.](#)

³⁷ [Dostupné online.](#)

³⁸ [Dostupné online.](#)

³⁹ [Dostupné online.](#)

⁴⁰ Pracovní dokument útvarů Komise, Zpráva o posouzení dopadů (2024), doprovodný dokument k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o zlepšování a prosazování pracovních podmínek stážistů a o boji proti pracovním poměrům, jež jsou zastírány stážemi, a k návrhu doporučení Rady k posílenému rámci kvality stáží (*připravuje se*).

⁴¹ Včetně Právní služby, Generálního sekretariátu, GR CNECT, GR EAC, JRC, GR COMM, GR GROW, GR JUST, GR REGIO a GR AGRI.

opatření zaměřená na cíle iniciativy, pokud jde o prosazování příslušných práv stážistů, předcházení problematickému využívání stáží, zajištění spravedlivých pracovních podmínek, zlepšení vzdělávacího obsahu, zlepšení přístupu ke stážím a jejich inkluzivnost. Při posuzování dopadu těchto možností byly zohledněny i potenciální nezamýšlené důsledky jednotlivých možností politiky, včetně dopadu na nabídku stáží.

Upřednostňovanou možností politiky určenou v rámci tohoto posouzení dopadů je balíček sestávající ze směrnice vztahující se na stážisty, kteří jsou pracovníky podle práva EU, a aktualizovaného doporučení Rady vztahujícího se na všechny stážisty. Očekává se, že tento balíček přinese stážistům sociální výhody tím, že omezí problematické a nekvalitní stáže prostřednictvím rovného zacházení, spravedlivějšího odměňování a odpovídající sociální ochrany a želepší přístup ke stážím, zejména pro osoby ve zranitelném postavení, včetně osob se zdravotním postižením, osob žijících ve venkovských, odlehlých a nejvzdálenějších regionech, osob ze znevýhodněného socioekonomického a/nebo přistěhovaleckého prostředí, osob z romské komunity a osob s nižším dosaženým vzděláním. Pokud jde o poskytovatele stáží, očekává se, že upřednostňovaná možnost jim přinese ekonomické výhody, jako je spravedlivější hospodářská soutěž na trhu a zvýšení produktivity a konkurenceschopnosti díky kvalifikovanější a rozmanitější pracovní síle a nižším nákladům na vyhledávání, sladování nabídky a poptávky a nábor. Pokud jde o náklady spojené s upřednostňovanou možností, týkají se možného zvýšení nákladů práce, nákladů na přizpůsobení a případných nákladů vyplývajících ze správních nebo soudních řízení. Očekává se, že vnitrostátní rozpočty a státní správa budou mít prospěch ze zvýšených daňových příjmů a příjmů ze sociálního zabezpečení a z nižších výdajů na sociální ochranu a aktivaci.

Posouzení dopadů bylo nejprve dne 13. prosince 2023 projednáno s Výborem pro kontrolu regulace Evropské komise. Dne 1. února 2024 byla výboru předložena revidovaná zpráva o posouzení dopadů. Dne 22. února 2024 vydal výbor kladné stanovisko s výhradami⁽⁴²⁾. Zbývající připomínky byly následně řešeny dalším upřesněním omezení týkajících se použitých údajů, rozšířením diskusí o rovných podmínkách a otázkách hospodářské soutěže a poskytnutím dalších cílených vysvětlení k popisu a posouzení jednotlivých možností politiky.

• **Základní práva**

Listina základních práv Evropské unie zaručuje širokou škálu zaměstnaneckých práv. Cíle tohoto návrhu jsou s ní v souladu. Očekává se, že navrhované doporučení přispěje k zajištění práva na rovnost před zákonem (článek 20 Listiny), na slušné pracovní podmínky (článek 31), na ochranu mladých lidí při práci (článek 32), na přístup k přiměřené sociální ochraně (článek 34) a na ochranu zdraví (článek 35).

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Navrhované doporučení nevyžaduje další rozpočtové ani personální zdroje EU.

5. OSTATNÍ PRVKY

• **Plány provádění a způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

Doporučení navrhuje, aby členské státy pokud možno co nejdříve přijaly vhodná opatření k uplatňování posíleného rámce kvality stáží a aby do dne [datum přijetí + [18 měsíců]]

⁴² Výbor pro kontrolu regulace, 2. stanovisko „kladné s výhradami“ k posouzení dopadů rámce kvality stáží ze dne 28. února 2024 (bude zveřejněno).

předložily plán provádění, který stanoví odpovídající opatření, jež mají být přijata na vnitrostátní úrovni.

- **Informativní dokumenty (u směrnic)**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Navrhované doporučení nabízí soubor kritérií pro kvalitní stáže, ale zároveň umožňuje členským státům flexibilitu při provádění. Mohou tak zohlednit konkrétní povahu a rozdílné potřeby svých vnitrostátních programů stáží.

Cíl a oblast působnosti

Bod 1 stanoví cíl posíleného rámce, jímž je zlepšení kvality stáží, zejména jejich obsahu vzdělávání a odborné přípravy a pracovních podmínek.

V bodě 2 je vysvětlena oblast působnosti posíleného rámce, který se vztahuje na všechny stážisty bez ohledu na jejich postavení v zaměstnání. Je zde upřesněno, že v případě stážistů, kteří jsou pracovníky, se rámec použije pouze tehdy, pokud v právu EU neexistují rovnocenná nebo příznivější ustanovení.

Písemná dohoda

Body 3 a 4 doporučují, aby stáže byly založeny na písemné dohodě, a aktualizují obsah této písemné dohody doporučením dalších informací o vzdělávacím prvku, úkolech, ujednáních o odborném vedení (mentorství) a sociální ochraně.

Vzdělávací a pracovní podmínky

Body 5 až 15 stanoví vzdělávací a pracovní podmínky, včetně cílů vzdělávání a odborné přípravy, spravedlivého odměňování, příslušných práv a pracovních podmínek podle platných právních předpisů EU a vnitrostátních právních předpisů, přidělení vedoucího stáže a mentora, podmínek pro stáže na dálku / hybridní stáže, přiměřené doby trvání (včetně opakovaných / po sobě jdoucích stáží), obnovení a ukončení stáží a kanálů, jimiž mohou stážisté oznamovat nezákonné postupy a nevyhovující podmínky. Uvádí se v nich také, že poskytovatelé stáží nemohou od uchazečů vyžadovat předchozí pracovní zkušenosti.

Sociální ochrana

V bodě 16 se doporučuje přístup k přiměřené sociální ochraně v souladu s vnitrostátní praxí a s ohledem na doporučení Rady o přístupu pracovníků a osob samostatně výdělečně činných k sociální ochraně.

Uznávání stáží

Bod 17 aktualizuje náležité uznávání stáží a doplňuje, že pokud je to vhodné, uznání by mělo být vyhotoveno pokud možno v digitální podobě.

Požadavky na transparentnost

Body 18 až 20 stanoví požadavky na transparentnost a doplňují, že v oznámeních a inzerátech nabízejících volná místa by měly být uvedeny rovněž informace o výši odměny za práci, pracovních podmínkách, rozsahu sociální ochrany a předpokládaných úkolech.

Inkluzivní stáže

Body 21 až 24 doporučují opatření týkající se inkluzivních stáží (včetně zajištění rovného zacházení a nediskriminace a zlepšení přístupu a oslovování osob ve zranitelném postavení),

neutrálního jazyka v oznámeních / inzerátech nabízejících volná místa, zvyšování povědomí a případných změn v zájmu zajištění přístupnosti, a to i pro osoby ve zranitelném postavení, zejména uchazeče o stáž a stážisty se zdravotním postižením.

Přeshraniční stáže

Body 25 až 29 aktualizují opatření zaměřená na usnadnění přeshraničních stáží a vyzývají k poskytnutí praktických pokynů a informací o přeshraničních stážích prostřednictvím sítě EURES a podporují případné uplatnění zásad posíleného rámce v dohodách o mobilitě stážistů s hostitelskými organizacemi mimo EU.

Další podpora stáží

V bodě 30 se doporučuje další podpora stáží, zejména v podobě poskytování profesního poradenství a příležitostí k navazování kontaktů.

Rámcové podmínky

Body 31 až 33 stanoví prvky týkající se rámcových podmínek, včetně zapojení sociálních partnerů, služeb zaměstnanosti, institucí vzdělávání a odborné přípravy a dalších zúčastněných stran. Doporučují také zajistit, aby práva stážistů mohla být hájena zástupci pracovníků.

Uplatňování posíleného rámce kvality

Body 34 až 35 obsahují doporučení týkající se uplatňování posíleného rámce kvality stáží, včetně plánu provádění, který má být předložen členskými státy, a předpokládají finanční a nefinanční podporu pro poskytovatele stáží, zejména malé a střední podniky.

Podpora pro zvýšení zaměstnatelnosti stážistů

Body 36 až 37 uvádějí podpůrná opatření pro zvýšení zaměstnatelnosti stážistů a doporučují motivovat poskytovatele stáží k tomu, aby jim po ukončení stáže nabídli pracovní místo a aby na stáže, které jsou v souladu se zásadami posíleného rámce, využívaly prostředky EU.

Návazné kroky

V bodě 38 se doporučuje, aby členské státy a Komise společně pracovaly na sběru údajů.

Návrh

DOPORUČENÍ RADY**k posílenému rámci kvality stáží**

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 292 ve spojení s čl. 153 odst. 1 písm. b), čl. 165 odst. 4 a čl. 166 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) V březnu 2014 přijala Rada doporučení k rámci kvality stáží⁽⁴³⁾ (dále jen „doporučení z roku 2014“), jímž byly pro stáže stanoveny celounijní standardy kvality. Pro stáže bylo doporučeno 21 zásad s cílem zlepšit jejich kvalitu, zejména zajistit vysoce kvalitní obsah vzdělávání a odborné přípravy a odpovídající pracovní podmínky, které podpoří přechod ze vzdělávání do zaměstnání a zvýší zaměstnatelnost stážistů. Doporučení z roku 2014 se vztahuje na všechny stáže s výjimkou těch, které jsou součástí osnov formálního vzdělávání a odborné přípravy, a těch, které jsou upraveny vnitrostátními právními předpisy a jejichž absolvování je povinným požadavkem pro získání přístupu k určitému povolání.
- (2) Doporučení Rady o Evropském rámci pro kvalitní a efektivní učňovskou přípravu⁽⁴⁴⁾ obsahuje čtrnáct kritérií pro kvalitní a efektivní učňovskou přípravu, jejichž cílem je zajistit, aby programy učňovské přípravy byly schopny reagovat na potřeby trhu práce a byly přínosné pro účastníky vzdělávání i pro zaměstnavatele. Zahrnují kritéria pro studijní a pracovní podmínky a kritéria pro rámcové podmínky.
- (3) Posílené záruky pro mladé lidi⁽⁴⁵⁾ mají zajišťovat, aby mladí lidé mladší 30 let obdrželi kvalitní nabídku zaměstnání, dalšího vzdělávání, učňovské přípravy nebo stáže do čtyř měsíců od okamžiku, kdy se stali nezaměstnanými nebo ukončili vzdělávání. Doporučení z roku 2014 slouží jako důležitý referenční bod pro měření kvality nabídek stáží v rámci posílených záruk pro mladé lidi.
- (4) Usnadnění přechodu do kvalitního zaměstnání je nezbytné ke splnění hlavního cíle Unie, jímž je dosažení 78% míry zaměstnanosti obyvatelstva ve věku 20–64 let do roku 2030⁽⁴⁶⁾.
- (5) Stáže mohou mladým lidem pomoci získat praktické a odborné zkušenosti, zlepšit jejich zaměstnatelnost a usnadnit jim přechod do stabilního zaměstnání. Stáže jako takové představují důležitou cestu na trh práce. Pro zaměstnavatele jsou příležitostí,

⁴³ Úř. věst. C 88, 27.3.2014, s. 1. Dostupné [online](#).

⁴⁴ Úř. věst. C 417, 2.12.2020, s. 1.

⁴⁵ Úř. věst. C 372, 4.11.2020, s. 1.

⁴⁶ Jeden ze tří sociálních cílů na úrovni EU, které jsou součástí [Akčního plánu pro evropský pilíř sociálních práv](#).
Má být dosažen do roku 2030.

jak přilákat, vyškolit a udržet si mladé lidi. Mohou snížit náklady na vyhledávání a nábor kvalifikovaných zaměstnanců, je-li stážistům po ukončení stáže nabídnuto řádné pracovní místo.

- (6) Nedostatek pracovních sil existuje v mnoha povoláních a na všech úrovních dovedností. Očekává se, že s předpokládaným poklesem počtu obyvatel v produktivním věku a zvyšující se poptávkou po některých profesích důležitých pro ekologickou a digitální transformaci bude narůstat. K jeho zmírnění by mohla přispět vyšší účast mladých lidí na trhu práce a prohlubování dovedností a/nebo změna kvalifikace u mladých lidí. Kvalitní stáže mohou být vhodným způsobem prohlubování dovedností a/nebo změny kvalifikace pro osoby libovolného věku, které si mohou při práci osvojit praktické dovednosti, jež jim umožní vstoupit na trh práce nebo vykročit na profesní dráze novým směrem.
- (7) Konference o budoucnosti Evropy předložila návrh týkající se zajištění souladu stáží a pracovních míst pro mladé lidi se standardy kvality, a to i v oblasti odměny za práci, a zákazu neplacených stáží na trhu práce a mimo formální vzdělávání ⁽⁴⁷⁾.
- (8) Evropský parlament přijal v červnu 2023 usnesení podle článku 225 Smlouvy o fungování EU, obsahující doporučení Komisi o kvalitních stážích ⁽⁴⁸⁾. V tomto usnesení vyzval Komisi, aby „aktualizovala a posílila doporučení Rady z roku 2014 a aby z něj učinila silnější legislativní nástroj“. Dále Komisi vyzval, aby do aktualizovaného rámce kvality stáží začlenila další zásady. Evropský parlament konkrétně Komisi vyzval, aby „navrhla směrnici o stážích na otevřeném trhu práce, stážích v rámci aktivních politik na trhu práce a stážích, které jsou povinnou součástí odborné přípravy, s cílem zajistit minimální normy kvality, včetně pravidel týkajících se délky stáží, přístupu k sociálnímu zabezpečení v souladu s vnitrostátními právními předpisy a zvyklostmi, jakož i odměňování, které zajistí důstojnou životní úroveň, aby se zabránilo vykořisťujícím praktikám“.
- (9) Komise provedla dvoufázovou konzultaci se sociálními partnery na úrovni Unie podle článku 154 Smlouvy o fungování EU ohledně potřeby, cílů a právních možností případného opatření k dalšímu zlepšení kvality stáží. Na zahájení jednání o těchto záležitostech se sociální partneři neshodli. Je však důležité, aby byla v této oblasti přijata opatření na úrovni Unie v podobě úpravy stávajícího rámce pro stáže s přihlédnutím k výsledkům konzultace se sociálními partnery.
- (10) Komise vedla rozsáhlé konzultace se zúčastněnými stranami, včetně organizací stážistů a mládežnických organizací, poskytovatelů stáží, vnitrostátních orgánů veřejné správy, vzdělávacích institucí a odborníků z akademické obce.
- (11) Kromě toho Komise v roce 2023 vyhodnotila doporučení z roku 2014 ⁽⁴⁹⁾ a konstatovala, že kvalitní stáže, které odrážejí zásady uvedeného doporučení, přispívají ke zvýšení zaměstnatelnosti mladých lidí. Hodnocení shledalo, že zásady kvality obsažené v doporučení z roku 2014 jsou stále relevantní a poskytují přidanou hodnotu, zároveň ale dospělo k závěru, že je třeba zlepšit jejich uplatňování a jejich monitorování a prosazování. Odhalilo také prostor pro posílení rámce, včetně aspektů týkajících se odměňování a přístupu k sociální ochraně. Kromě toho by poskytovatelé stáží mohli v zájmu usnadnění přechodu do řádného pracovního poměru klást větší

⁴⁷ Konference o budoucnosti Evropy, Zpráva o konečném výsledku, květen 2022. Dostupné [online](#).

⁴⁸ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. června 2023 obsahující doporučení Komisi o kvalitních stážích v Unii (2020/2005(INL)). Dostupné [online](#).

⁴⁹ Dostupné [online](#).

důraz na podporu týkající se období po umístění. Hodnocení dále zjistilo, že pomoc zaměstnavatelům by se dala zlepšit praktickým poradenstvím a finanční podporou, jakož i propojením této podpory s uplatňováním zásad kvality.

- (12) Hodnocení rovněž ukázalo, že je třeba zajistit inkluzivnost a zlepšit přístup ke stážím pro osoby ve zranitelném postavení. Překážkám v přístupu k příležitostem stáží čelí zejména menšiny, osoby se zdravotním postižením, osoby žijící ve venkovských, odlehlých a nejvzdálenějších regionech, osoby ze znevýhodněného socioekonomického a/nebo přistěhovaleckého prostředí, romská komunita a osoby s nižším dosaženým vzděláním. Pro osoby se zdravotním postižením je překážkou v přístupu ke stážím mimo jiné nedostatek programů stáží přizpůsobených jejich potřebám, například programů zohledňujících specifické požadavky na přístupnost.
- (13) Průzkum Eurobarometr z roku 2023 (FL523) ⁽⁵⁰⁾ zjistil, že 55 % respondentů, kteří absolvovali stáž, pobíralo za práci odměnu nebo finanční náhradu, což představuje nárůst oproti 40 % v průzkumu Eurobarometr z roku 2013 (FL378) ⁽⁵¹⁾. Kromě toho v roce 2023 33 % respondentů odpovědělo, že měli plný přístup k sociální ochraně, přičemž 28 % respondentů mělo přístup částečný ⁽⁵²⁾.
- (14) Toto doporučení řeší potřebu posílit rámec kvality stáží, již konstatovalo zmíněné hodnocení i různé výše uvedené zúčastněné strany. Jeho cílem je zlepšit kvalitu stáží, zejména pokud jde o obsah vzdělávání a odborné přípravy a pracovní podmínky, v zájmu usnadnění přechodu ze vzdělávání, nezaměstnanosti nebo neaktivity do zaměstnání.
- (15) Pro účely tohoto doporučení se stáží rozumí časově omezená pracovní praxe, která zahrnuje silný prvek vzdělávání a odborné přípravy a jejímž cílem je získání praktických a odborných zkušeností za účelem zlepšení zaměstnatelnosti a usnadnění přechodu do řádného pracovního poměru nebo získání přístupu k určitému povolání. Aniž jsou dotčeny jiné druhy stáží, které mohou existovat, byly určeny tyto čtyři druhy stáží: stáže na volném trhu, stáže, které jsou součástí aktivních politik na trhu práce, stáže, které jsou součástí osnov formálního vzdělávání a odborné přípravy, a stáže, které jsou povinným požadavkem pro získání přístupu k určitému povolání.
- (16) Stáže na volném trhu jsou založeny na nepovinných dvoustranných dohodách mezi stážistou a poskytovatelem stáže (veřejným/soukromým/neziskovým) bez účasti třetí strany a bez formální vazby na vzdělávání nebo odbornou přípravu.
- (17) Stáže v rámci aktivních politik na trhu práce jsou nabízeny neaktivním nebo nezaměstnaným osobám nebo osobám nezaměstnaností ohroženým, přičemž jako prostředník mezi poskytovatelem stáže a stážistou vystupuje obvykle veřejná instituce (často služba zaměstnanosti).
- (18) Stážemi mohou být také odborné praxe, které jsou součástí osnov formálního vzdělávání a odborné přípravy (školního, odborného nebo vysokoškolského vzdělávání a odborné přípravy).
- (19) Některé stáže mohou také být upraveny vnitrostátními právními předpisy, které mohou stanovit povinnost jejich absolvování pro přístup k určitému povolání (např. lékařství, architektura apod.).

⁵⁰ Dostupné [online](#).

⁵¹ Dostupné [online](#).

⁵² Průzkum Eurobarometr z roku 2013 se dotazoval na zdravotní pojištění (73 % respondentů uvedlo, že byli pojištěni), ne však na rozsah sociální ochrany.

- (20) Toto doporučení se vztahuje na všechny stáže uvedené v 16. až 19. bodě odůvodnění.
- (21) Vzhledem k tomu, že stáže a programy učení se prací v rámci odborného vzdělávání a přípravy, jak jsou stanoveny v doporučení Rady o Evropském rámci pro kvalitní a efektivní učňovskou přípravu⁽⁵³⁾, se v jednotlivých členských státech značně liší, doporučuje se členským státům, aby posoudily, který z obou rámců kvality se na zkušenost s učením se prací v rámci odborného vzdělávání a přípravy vztahuje, v závislosti na jejich vnitrostátních a regionálních zvláštностech. Členské státy se vyzývají, aby přitom v zájmu zajištění co nejvyšší úrovně ochrany všech účastníků vzdělávání se v praxi uplatňovaly v souladu s vnitrostátními podmínkami rámcové podmínky toho z obou rámců, který zajistí větší ochranu.
- (22) Nedostatečné spravedlivé odměňování za práci a nedostatečný přístup k přiměřené sociální ochraně představují překážky rovného přístupu k příležitostem stáží. Skupiny ve zranitelném postavení, které nemají alternativní zdroj příjmu, mají tendenci stáží se neúčastnit, zejména pokud odměna za práci chybí nebo je nízká nebo pokud vznikají dodatečné náklady, například při stáži v jiném regionu či zemi.
- (23) Nedostatky v přístupu k sociální ochraně mohou ohrožovat dobré životní podmínky a (duševní) zdraví stážistů, přispívat k jejich ekonomické nejistotě a problémům a k riziku chudoby. Toto riziko je obzvláště vysoké u stážistů ze socioekonomicky znevýhodněných skupin a/nebo stážistů v jiném zranitelném postavení. Stážisté mohou čelit překážkám v přístupu k sociálním právům a dávkám, zejména z důvodu krátké doby přispívání. Většina systémů sociální ochrany (s výjimkou dávek zdravotní péče) navíc vyžaduje zaměstnanecký status, čímž jsou vyloučeni stážisté, kteří se nepovažují za pracovníky.
- (24) Delší doba trvání nebo kumulace více stáží mohou u jednotlivých dotčených stážistů zpozdit přístup k řádnému pracovnímu poměru. Mohou být také znamením, že se stáže využívají jako náhrada řádného pracovního poměru.
- (25) Delší doba trvání stáže může být opodstatněná, je-li odůvodněna povahou a účelem konkrétního druhu stáže. Výjimkou jsou například stáže, jejichž absolvování je povinným požadavkem pro získání přístupu k určitému povolání, u nichž je delší stáž odůvodněna trajektorií získávání potřebných znalostí, schopností a zkušeností. Delší doba trvání může být přínosná také u některých stáží, které jsou součástí aktivních politik na trhu práce zaměřených na začlenění osob ve zranitelném postavení. Některé stáže, které jsou součástí osnov formálního vzdělávání a odborné přípravy, mohou mít delší dobu trvání z důvodů souvisejících s osnovami.
- (26) Za opakovanými stážemi a praktikami, jejichž cílem je nahradit pracovní místa pracovními poměry, jež jsou zastírány stážemi, mohou stát poskytovatelé stáží, kteří v oznámeních o volných pracovních místech požadují předchozí zkušenosti ve stejném či podobném oboru činnosti. Celková doba trvání stáží se někdy prodlužuje také opakovanými stážemi, včetně po sobě jdoucích stáží, u téhož zaměstnavatele. Tyto praktiky mohou rovněž naznačovat, že jde o pracovní poměr, který je zastírán stáží. Mohou však existovat objektivní důvody, na jejichž základě mohou poskytovatelé stáží předchozí pracovní zkušenosti od stážistů (uchazečů o stáž) vyžadovat. V těchto případech může být odpovídající doba předchozích pracovních zkušeností alternativou k dokladu o kvalifikaci v určité oblasti činnosti nebo odbornosti. Požadavek na

⁵³ Úř. věst. C 417, 2.12.2020, s. 1.

předchozí pracovní zkušenost před nástupem na specializovanější stáž může být odůvodněn rovněž trajektorií k získání přístupu k určitému povolání.

- (27) Hodnocení zdůraznilo potřebu posílit podporu stážistů během stáže prostřednictvím vhodného odborného vedení (mentorství). Úloha vedoucího stáže by proto měla být doplněna mentorem, jehož úloha by zahrnovala poradenství, odborné vedení (koučování) a podporu stážisty v zájmu jeho osobního rozvoje, jakož i začlenění do pracovního prostředí, kdykoli je to s ohledem na organizační potřeby a velikost poskytovatele stáže možné.
- (28) Od pandemie COVID-19 se častěji využívá práce na dálku a hybridní pracovní modely. Za účelem zajištění kvality a dostupnosti stáží na dálku a hybridních stáží je zapotřebí přizpůsobit hojně rozšířenou praxi práce na dálku, pokud jde o vhodné pracovní prostředí (včetně vybavení) a organizaci práce. Ta zahrnuje vedení, mentorství a úkoly vhodné pro práci na dálku a hybridní práci.
- (29) Za účelem zvýšení transparentnosti informací o příležitosti stáže by poskytovatelé stáží měli být vybízeni, aby v oznámeních a inzerátech nabízejících volná místa pro stážisty uváděli informace o podmínkách stáže, zejména o výši odměny za práci, pracovních podmínkách, rozsahu ochrany sociálního zabezpečení, včetně zdravotního a úrazového pojištění, očekávaných úkolech a prvku vzdělávání a odborné přípravy, pokud možno včetně uvedení odkazu na internetové stránky, které tyto informace obsahují.
- (30) Poskytovatelé stáží by měli být vybízeni, aby poskytovali informace o své náborové politice, zejména o podílu přijatých stážistů. Ten se vypočte vydělením počtu stážistů, kteří byli přijati (po ukončení stáže) na řádné pracovní místo, celkovým počtem stážistů v témže zařízení ve stejném roce.
- (31) Služby zaměstnanosti a další poskytovatelé poradenství pro volbu povolání by měli být vybízeni k tomu, aby při poskytování informací o příležitostech stáží uplatňovali stejné požadavky na transparentnost jako poskytovatelé stáží. Uznává se však, že služby zaměstnanosti a další poskytovatelé poradenství pro volbu povolání nemusí znát všechny informace, které jsou v požadavcích na transparentnost uvedeny, a mohou být závislí na ochotě poskytovatelů stáží tyto informace sdílet.
- (32) Aby byl zajištěn rovný přístup pro zranitelné skupiny, je třeba posílit jejich oslovování, například cílenými komunikačními a osvětovými strategiemi. Pro zajištění účinnosti těchto osvětových strategií je klíčové zapojit příslušné zúčastněné strany, jako jsou služby zaměstnanosti a instituce vzdělávání a odborné přípravy, a přizpůsobit používané komunikační a informační nástroje tak, aby oslovily co nejširší okruh osob, včetně osob s určitými zdravotními postiženími (např. upravené a snadno čitelné internetové stránky).
- (33) Za účelem zajištění uplatňování tohoto doporučení je třeba posílit podporu poskytovanou zaměstnavatelům prostřednictvím praktických pokynů a finanční podpory, která by mohla být podmíněna tím, že u nabízených stáží budou dodrženy zásady kvality uvedené v tomto doporučení.
- (34) Přeshraniční stáže mohou být obzvláště cenné, protože stážisté se mohou naučit jiný jazyk a jsou vystaveni novému prostředí nebo kultuře, díky čemuž mohou získat příslušné průřezové dovednosti. Existují náznaky, že přeshraniční mobilita stážistů se

zvýšila⁽⁵⁴⁾, mladí lidé se však stále potýkají s obtížemi v přístupu k přeshraničním stážím kvůli nedostatku finančních prostředků a nedostupnosti vhodných (a dostatečných) informací. Pro zlepšení přístupnosti jsou zapotřebí konkrétnější a praktičtější informace o přeshraničních stážích, například na portálu EURES.

- (35) Při prosazování pracovních práv stážistů mohou být stážistům nápomocny kanály pro oznamování nezákonných postupů a nevyhovujících pracovních podmínek. Postavení stážistů by se dále posílilo, kdyby jejich práva mohla být hájena zastoupeními pracovníků.
- (36) Programy členských států, které propagují a nabízejí stáže, mohou být finančně podpořeny z evropských fondů. Provádění tohoto doporučení členskými státy by mohlo být podpořeno Evropským sociálním fondem plus (ESF+), zřízeným nařízením (EU) 2021/1057⁽⁵⁵⁾, Nástrojem pro oživení a odolnost (RRF), zřízeným nařízením (EU) 2021/241⁽⁵⁶⁾ pro způsobilé reformy a investice předpokládané v plánech členských států pro oživení a odolnost, které mají být realizovány v době existence nástroje do konce roku 2026, Fondem pro spravedlivou transformaci, zřízeným nařízením (EU) 2021/1056⁽⁵⁷⁾, a Nástrojem pro technickou podporu, zřízeným nařízením (EU) 2021/240⁽⁵⁸⁾.
- (37) V zájmu zajištění jednotného přístupu členských států navrhla Komise směrnici (COM(2024) 132), která stanoví společný rámec pro zásady a opatření ke zlepšení a prosazování pracovních podmínek stážistů a k boji proti řádným pracovním poměrům, jež jsou zastírány stážemi.
- (38) Pokud jde o informace, které mají být stážistům poskytnuty v písemné dohodě o stáži, mají stážisté, kteří jsou pracovníky, nárok na minimální požadavky týkající se informačních povinností stanovené ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1152⁽⁵⁹⁾. Vedle uvedených minimálních požadavků, jež se uplatní u stážistů, kteří jsou pracovníky, by měly být zohledněny i prvky uvedené v tomto doporučení, které nespadají pod uvedenou směrnici.
- (39) Provádění tohoto doporučení není platným důvodem pro snížení obecné úrovně ochrany poskytované stážistům, na něž se toto doporučení vztahuje.
- (40) Na základě tohoto doporučení by neměla být ukládána správní, finanční nebo právní omezení způsobem, který by bránil zakládání nebo rozvoji malých a středních podniků. Členské státy se proto vyzývají, aby posoudily dopad svých politik nebo reforem na malé a střední podniky s cílem zajistit, že malé a střední podniky nebudou neúměrně postiženy, se zvláštním zřetelem na mikropodniky a administrativní zátěž, a aby výsledky těchto posouzení zveřejnily.
- (41) Toto doporučení nahrazuje doporučení Rady ze dne 10. března 2014 k rámci kvality stáží, které by proto členské státy již neměly uplatňovat,

BERE NA VĚDOMÍ ZÁMĚR KOMISE:

⁵⁴ Jak ukazuje četnost přeshraničních stáží: nárůst z 9 % v roce 2014 na 19 % v roce 2022 podle hodnocení doporučení Rady z roku 2014, což podporují výsledky průzkumu Eurobarometr z roku 2023 (FL523), podle nichž 21 % respondentů absolvovalo alespoň jednu stáž v jiné zemi EU.

⁵⁵ Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 21.

⁵⁶ Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17.

⁵⁷ Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 1.

⁵⁸ Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 1.

⁵⁹ Úř. věst. L 186, 11.7.2019, s. 105.

- (42) podporovat úzkou spolupráci s členskými státy, sociálními partnery a jinými zúčastněnými stranami v zájmu rychlého uplatnění tohoto doporučení;
- (43) spolupracovat s členskými státy, sociálními partnery, službami zaměstnanosti, mládežnickými organizacemi a organizacemi stážistů, institucemi vzdělávání a odborné přípravy a dalšími zúčastněnými stranami na prosazování tohoto doporučení, mimo jiné prostřednictvím zvyšování povědomí o zásadách kvality a výhodách stáží pro mladé lidi a poskytovatele stáží;
- (44) podněcovat a podporovat provádění tohoto doporučení, mimo jiné usnadňováním výměny osvědčených postupů mezi členskými státy a zúčastněnými stranami prostřednictvím stávajících sítí, včetně partnerství v oblasti dovedností v rámci Paktu pro dovednosti;
- (45) podporovat provádění tohoto doporučení z příslušných finančních prostředků Unie v souladu s relevantními právními rámci, s cílem zvýšit počet kvalitních stáží;
- (46) společně s členskými státy pracovat na shromažďování omezeného souboru údajů o stážích, zejména za účelem sledování pokroku při uplatňování tohoto doporučení, přičemž je třeba mít na paměti zbytečnou zátěž spojenou s podáváním zpráv;
- (47) ve spolupráci s členskými státy a s podporou Výboru pro zaměstnanost pokračovat ve sledování pokroku při uplatňování posíleného rámce kvality stáží i na základě stávajících nástrojů monitorování používaných v rámci evropského semestru;
- (48) podat Radě zprávu o pokroku při uplatňování tohoto doporučení na základě informací poskytnutých členskými státy do [tří let] ode dne jeho přijetí,

PŘIJALA TOTO DOPORUČENÍ:

Cíl a oblast působnosti

1. Cílem tohoto doporučení je zlepšit kvalitu stáží, zejména pokud jde o jejich obsah vzdělávání a odborné přípravy a pracovní podmínky, za účelem usnadnění přechodu ze vzdělávání, nezaměstnanosti nebo neaktivity do zaměstnání.
2. Toto doporučení by se mělo vztahovat na všechny stážisty bez ohledu na jejich zaměstnanecký status, včetně stážistů, kteří jsou pracovníky, pouze pokud a do té míry, v níž právo Unie neobsahuje rovnocenná nebo příznivější ustanovení.

Zásady kvality

DOPORUČUJE ČLENSKÝM STÁTŮM:

Písemná dohoda

3. zajistit, aby stáže byly založeny na písemné dohodě, která je na začátku stáže uzavřena mezi stážistou a poskytovatelem stáže;
4. zajistit, aby dohody o stáži obsahovaly informace uvedené v článku 4 směrnice (EU) 2019/1152, prvek vzdělávání a odborné přípravy, včetně jejích cílů, pracovní podmínky, úkoly, které mají být vykonávány, ujednání o mentorství, dohledu a hodnocení, podrobné údaje o rozsahu sociální ochrany, včetně nemocenského a zdravotního pojištění, jakož i

pojištění pro případ pracovních úrazů a nemocí z povolání, práva a povinnosti stran podle platného práva Unie a vnitrostátního práva, kolektivních smluv a obvyklé praxe a v příslušných případech politiku poskytovatele stáže týkající se důvěrnosti a vlastnictví práv duševního vlastnictví;

Vzdělávací a pracovní podmínky

5. zajistit, aby stážisté byli konzultováni při stanovení konkrétních cílů stáže týkajících se vzdělávání a odborné přípravy, s cílem zajistit, aby stážisté získali praktické zkušenosti a příslušné dovednosti. Úkoly přidělené stážistovi by měly dosažení těchto cílů umožnit;
6. zajistit, aby stážisté byli za práci spravedlivě odměňováni, přičemž se zohlední prvky, jako jsou úkoly a povinnosti stážisty, intenzita práce a váha prvku vzdělávání a odborné přípravy;
7. prostřednictvím účinného monitorování a prosazování zajistit, aby byla dodržována práva a pracovní podmínky stážistů podle použitelných právních předpisů Unie a vnitrostátních právních předpisů, včetně právních předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, omezení týkajících se maximální délky týdenní pracovní doby, minimální denní a týdenní doby odpočinku a případně minimálních nároků na dovolenou;
8. zajistit, aby poskytovatelé stáží přidělili stážistovi vedoucího stáže, který stážistu povede při plnění svěřených úkolů, bude dohlížet na jím prováděné činnosti a bude sledovat a posuzovat jím dosažený pokrok;
9. zajistit, aby poskytovatelé stáží určili mentora, který bude působit jako poradce stážisty a bude mu poskytovat odborné vedení a podporu, pokud je to s ohledem na organizační potřeby a velikost poskytovatele stáží možné;
10. zajistit, aby poskytovatelé stáží poskytovali vhodné, bezpečné a zdravé pracovní prostředí, včetně vybavení a organizace práce v případě stáží na dálku a hybridních stáží;
11. zajistit přiměřenou dobu trvání stáže, která nepřesáhne šest měsíců, s výjimkou případů, kdy je delší doba trvání odůvodněna objektivními důvody, s přihlédnutím k vnitrostátní praxi. V případě opakovaných stáží u téhož zaměstnavatele, včetně po sobě jdoucích stáží, zajistit, aby celková doba trvání těchto stáží nepřesáhla šest měsíců, s výjimkou případů, kdy je delší doba trvání odůvodněna objektivními důvody;
12. jasně stanovit okolnosti a podmínky, za nichž lze stáž po ukončení původní stáže prodloužit nebo obnovit;

13. zajistit, aby zaměstnavatelé nevyžadovali od uchazečů o stáž předchozí pracovní zkušenosti v daném oboru činnosti, s výjimkou případů, kdy je tento požadavek odůvodněn objektivními důvody;
14. zajistit, aby se uplatňoval postup spočívající v tom, že v dohodě o stáži je stanoveno, že ji stážista nebo poskytovatel stáže může ukončit písemným oznámením, a to s dostatečným předstihem s ohledem na délku stáže a příslušné vnitrostátní postupy;
15. ve spolupráci s příslušnými orgány zajistit kanály, kterými mohou stážisté oznamovat nezákonné postupy a nevyhovující pracovní podmínky, a poskytnout o těchto kanálech informace;

Sociální ochrana

16. zajistit, aby stážisté měli přístup k odpovídající sociální ochraně, a to i v nezbytném rozsahu v souladu s vnitrostátními právními předpisy, a v příslušných případech zohlednit doporučení Rady z 8. listopadu 2019 ⁽⁶⁰⁾;

Řádné uznávání stáží

17. podporovat uznávání a potvrzování znalostí, dovedností a schopností nabytých během stáže a vybízet poskytovatele stáží, aby je na základě posouzení potvrzovali formou osvědčení, a to v digitální podobě, je-li to vhodné a možné;

Požadavky na transparentnost

18. zajistit, aby poskytovatelé stáží uváděli ve svých oznámeních a inzerátech nabízejících volná místa informace o podmínkách stáže, zejména o výši odměny, pracovních podmínkách, rozsahu sociální ochrany, včetně zdravotního a úrazového pojištění, očekávaných úkolech a prvku vzdělávání a odborné přípravy;
19. vybízet poskytovatele stáží, aby uváděli informace o své politice nábory pracovníků, včetně podílu stážistů přijatých v posledních letech do pracovního poměru;
20. vybízet služby zaměstnanosti a jiné poskytovatele poradenství pro volbu povolání, aby se při poskytování informací o stážích řídili požadavky na transparentnost uvedenými v bodě 18;

Inkluzivní stáže

⁶⁰ Doporučení Rady ze dne 8. listopadu 2019 o přístupu pracovníků a osob samostatně výdělečně činných k sociální ochraně (Úř. věst. C 387, 15.11.2019, s. 1).

21. zlepšit oslovování potenciálních stážistů ze skupin ve zranitelném postavení, mimo jiné zvyšováním povědomí o výhodách kvalitních stáží z hlediska zvýšení zaměstnatelnosti;
22. zajistit rovné zacházení a nediskriminaci v oblasti stáží, včetně výběrových kritérií a náborových politik, a zlepšit přístup k příležitostem stáží pro všechny potenciální uchazeče, zejména pro uchazeče ze skupin ve zranitelném postavení;
23. zajistit, aby poskytovatelé stáží používali ve svých oznámeních a inzerátech nabízejících volná místa genderově neutrální a inkluzivní jazyk;
24. zajistit, aby programy stáží, včetně pracovišť, školení, digitálních nástrojů a kancelářského a pracovního vybavení, byly v příslušných případech přizpůsobeny individuálním potřebám stážistů, zejména stážistů se zdravotním postižením, a to i prostřednictvím zajištění vhodných přiměřených úprav v souladu s článkem 5 směrnice Rady 2000/78/ES;

Přeshraniční stáže

25. usnadnit přeshraniční mobilitu stážistů v Unii, mimo jiné vyjasněním vnitrostátního právního rámce použitelného pro stáže, stanovením jednoznačných pravidel pro přijímání stážistů z jiných členských států a vysílání stážistů do jiných členských států a omezením administrativních formalit;
26. využívat síť EURES k podpoře přeshraniční mobility stážistů a vyměňovat si informace o placených stážích prostřednictvím portálu EURES v souladu s příslušnými ustanoveními nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/589 ⁽⁶¹⁾;
27. dále zlepšovat praktické poradenské materiály a informace pro (potenciální) stážisty o přeshraničních stážích prostřednictvím sítě EURES, a to i ve formátech přístupných osobám s různými druhy postižení;
28. podporovat poskytovatele stáží a instituce vzdělávání a odborné přípravy při usnadňování přeshraničních stáží s maximálním využíváním evropských iniciativ,

⁶¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/589 ze dne 13. dubna 2016 o Evropské síti služeb zaměstnanosti (EURES), přístupu pracovníků ke službám mobility a další integraci trhů práce a o změně nařízení (EU) č. 492/2011 a (EU) č. 1296/2013 (Úř. věst. L 107, 22.4.2016, s. 1.) [Dostupné online](#).

zejména programu Erasmus+, zavedeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/817 (⁶²);

29. v příslušných případech podporovat uplatňování zásad tohoto doporučení v dohodách o mobilitě v rámci stáže uzavíraných mezi vysílajícími organizacemi v Evropské unii a hostitelskými organizacemi mimo Unii;

Další podpora stáží

30. vybízet poskytovatele stáží a zprostředkovatelské organizace, jako jsou služby zaměstnanosti a instituce vzdělávání a odborné přípravy, aby v průběhu stáže poskytovali podporu v oblasti profesního poradenství, například poradenství při výběru povolání a příležitosti k navazování kontaktů, a usnadnili tak přechod do řádného pracovního poměru po skončení stáže;

Rámcové podmínky

31. zajistit aktivní zapojení sociálních partnerů do uplatňování tohoto doporučení;
32. podporovat aktivní zapojení služeb zaměstnanosti, institucí vzdělávání a odborné přípravy, poskytovatelů odborné přípravy a dalších příslušných zúčastněných stran do uplatňování tohoto doporučení;
33. zajistit, aby se zástupci pracovníků mohli účastnit všech příslušných soudních nebo správních řízení za účelem vymáhání jakýchkoli práv a povinností vyplývajících z platných vnitrostátních právních předpisů. V případě porušení jakéhokoli práva nebo povinnosti vyplývajících z platných vnitrostátních právních předpisů mohou tito zástupci vystupovat jménem jednoho či více stážistů nebo na jejich podporu, pokud k tomu tito dávají souhlas;

Provádění na vnitrostátní úrovni

Uplatňování posíleného rámce kvality stáží

34. co nejdříve přijmout vhodná opatření k uplatňování tohoto doporučení a do dne [datum přijetí + 18 měsíců] předložit plán provádění, který stanoví odpovídající opatření, jež mají být přijata na vnitrostátní úrovni;

⁶² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/817 ze dne 20. května 2021, kterým se zavádí program Erasmus+: program Unie pro vzdělávání, odbornou přípravu, pro mládež a pro sport a zrušuje nařízení (EU) č. 1288/2013 (Úř. věst. L 189, 28.5.2021, s. 1). Dostupné [online](#).

35. při uplatňování tohoto doporučení počítat s finanční a/nebo nefinanční podporou, jako jsou praktické pokyny pro poskytovatele stáží, zejména pokud jde o oslovování zranitelných skupin a o mikropodniky a malé a střední podniky;

Podpora pro zvýšení zaměstnatelnosti stážistů

36. pobídkami motivovat poskytovatele stáží k tomu, aby stážistům po úspěšném absolvování stáže nabídli řádný pracovní poměr;
37. využívat příslušné fondy a nástroje Unie ke zvýšení počtu kvalitních stáží, které se řídí pokyny uvedenými v tomto doporučení;

Návazné kroky

38. společně s Komisí pracovat na shromažďování údajů o stážích, zejména s cílem poskytnout podklady pro tvorbu politiky v oblasti kvalitních stáží.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*